

Inleiding

Brabant Water acht het van belang dat personen op een adequate en veilige wijze een melding kunnen doen van vermoedens van misstanden binnen Brabant Water. Een goede procedureregeling is daarbij van belang. Daarvoor geldt deze Regeling Melden vermoeden van misstand, ook wel de Klokkenuidersregeling (“de Regeling”).

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze Regeling wordt verstaan onder:

- a. **werknemer**: degene die krachtens arbeidsovereenkomst voor Brabant Water arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking tegen vergoeding arbeid voor Brabant Water verricht of heeft verricht;
- b. **natuurlijk persoon**: de persoon die in de context van zijn toekomstige, huidige of vroegere activiteiten in een relatie tot Brabant Water staat;
- c. **vermoeden van een misstand**: het vermoeden van een natuurlijk persoon dat binnen Brabant Water sprake is van een misstand voor zover het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden die voortvloeien uit de kennis die de natuurlijk persoon bij Brabant Water heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de natuurlijk persoon heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij Brabant Water;
- d. **misstand**:
  - a) een (gevaar voor een) schending van het Unierecht, te weten een handeling of nalatigheid die
    - i. onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het materiële toepassingsgebied van de richtlijn (EU 2019/1937) vallen, of
    - ii. het doel of de toepassing ondermijnt van de regels in de Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het materiële toepassingsgebied van de richtlijn vallen; of
  - b) een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:
    - i. een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door Brabant Water zijn vastgesteld, dan wel
    - ii. een gevaar voor de volksgezondheid, voor de veiligheid van personen, voor de aantasting van het milieu of voor het goed functioneren van Brabant Water als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Het maatschappelijk belang is in ieder geval in het geding als de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van of een patroon of structureel karakter of als de handeling of nalatigheid ernstig of omvangrijk is;

- e. **melder**: de natuurlijke persoon die in de context van zijn toekomstige, huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten een vermoeden van een misstand meldt of openbaar maakt;

- f. **melding:** de melding van een vermoeden van een misstand op grond van deze Regeling;
- g. **vertrouwenspersoon:** de persoon die door een melder in vertrouwen kan worden geraadpleegd over een vermoeden van een misstand en degene die is aangewezen om als zodanig voor Brabant Water te fungeren. De namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn te vinden op intranet;
- h. **benadeling:** benadeling zoals bedoeld in artikel 17da Wet bescherming klokkenluiders, zoals: ontslag of schorsing, demotie, het onthouden van bevordering, negatieve beoordeling, schriftelijke berisping, discriminatie, intimidatie, pesterijen of uitsluiting, smaad of laster, voortijdige beëindiging van een overeenkomst voor het leveren van goederen of diensten, dreiging met benadeling en poging tot benadeling;
- i. **degene die de melder bijstaat:** een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een melder adviseert in het meldingsproces in een werkgerelateerde context en wiens advisering vertrouwelijk is;
- j. **Huis voor Klokkenluiders:** het Huis voor Klokkenluiders zoals bedoeld in artikel 3 Wet bescherming klokkenluiders;
- k. **onderzoeksfunctionaris:** degene die na ontvangst van de melding als onafhankelijke en onpartijdige de melding beoordeelt en onderzoekt. De sectordirecteur HRM is aangewezen als onderzoeksfunctionaris. Indien de sectordirecteur HRM betrokken is bij de melding, neemt de algemeen directeur deze rol op zich.

Daar waar in deze Regeling de hij-vorm wordt gebruikt, dient iedere geslachtsvorm te worden gelezen.

Artikel 2 Informatie, advies en ondersteuning

1. Een natuurlijk persoon kan de vertrouwenspersoon in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand.
2. Als de natuurlijk persoon een melding doet bij de vertrouwenspersoon, zal deze persoon de melding vertrouwelijk en zo spoedig mogelijk doorgeven aan de sectordirecteur HRM. Uitgangspunt is dat de melding bij een van de sectordirecteuren wordt gedaan.
3. De natuurlijk persoon kan de vertrouwenspersoon vragen om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.
4. De natuurlijk persoon kan ook het Huis voor Klokkenluiders vragen om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.

Artikel 3 Interne melding

1. Een natuurlijk persoon met een vermoeden van een misstand kan daarvan melding doen bij een sectordirecteur.
2. De melding kan plaatsvinden op de volgende wijzen:
  - a) schriftelijk;
  - b) mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem; of
  - c) op verzoek van de natuurlijk persoon binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op locatie.
3. De sectordirecteur draagt bij een mondelinge melding zorg voor:
  - a) het, met toestemming van de melder, maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, of
  - b) een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek, en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder. De melder ontvangt hiervan een afschrift.
4. De natuurlijk persoon krijgt zo spoedig mogelijk een schriftelijke bevestiging van ontvangst van de melding, te weten uiterlijk binnen zeven dagen na die ontvangst. De ontvangstbevestiging bevat in ieder geval een zakelijke beschrijving van de melding, de datum waarop deze is ontvangen en een afschrift van de melding.
5. De sectordirecteur blijft de contactpersoon van de melder.

Artikel 4 Procedure na interne melding

1. De interne melding wordt geregistreerd in een daarvoor bestemd register. De registratie geschiedt vertrouwelijk en is alleen toegankelijk voor diegenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn. Het register voldoet aan de privacywetgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De gegevens van een melding in het register worden vernietigd als deze niet langer noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen van Wet bescherming klokkenluiders of andere bij of krachtens wet of Unierecht vastgestelde eisen.
2. De sectordirecteur stuurt de melding, in overleg met de natuurlijk persoon, door naar de onderzoeksfunctionaris.
3. De onderzoeksfunctionaris stelt de algemeen directeur/ hoofddirectie in kennis van de interne melding.
4. De onderzoeksfunctionaris neemt de interne melding zorgvuldig in behandeling en beoordeelt deze binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden.
5. Binnen deze redelijke termijn houdt de onderzoeksfunctionaris de melder, voor zover relevant en nodig, op de hoogte van de beoordeling en de procedure van de melding. Dat betekent in ieder geval dat de melder met redenen omklede informatie zal ontvangen over het vervolg dat op de interne melding is gegeven, bijvoorbeeld over geplande of genomen maatregelen.
6. De onderzoeksfunctionaris stelt een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand, tenzij:
  - a. het vermoeden naar zijn oordeel niet gebaseerd is op redelijke gronden, of
  - b. op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand.

7. Als de onderzoeksfunctionaris besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder daarover schriftelijk binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden na de melding. Daarbij wordt aangegeven waarom de onderzoeksfunctionaris van oordeel is dat het vermoeden niet gebaseerd is op redelijke gronden, of dat op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand. Als de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand wordt tevens aangegeven waar de melder zijn melding kan doen.
8. Indien wenselijk of noodzakelijk kan de onderzoeksfunctionaris ervoor kiezen het onderzoek te laten verrichten door een onafhankelijke en onpartijdige externe partij.
9. De onderzoeksfunctionaris beoordeelt of een bevoegde autoriteit van de interne melding van een vermoeden van een misstand op de hoogte moet worden gebracht. Als Brabant Water een bevoegde autoriteit op de hoogte stelt, stuurt de onderzoeksfunctionaris de melder hiervan een afschrift, tenzij daartegen ernstige bezwaren bestaan.
10. De onderzoeksfunctionaris stelt de melder in de gelegenheid te worden gehoord. De onderzoeksfunctionaris draagt zorg voor een schriftelijke vastlegging hiervan, en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder. De melder ontvangt hiervan een afschrift.
11. De onderzoeksfunctionaris kan ook anderen horen. De onderzoeksfunctionaris draagt zorg voor een schriftelijke vastlegging hiervan, en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan degene die gehoord is. Degene die gehoord is ontvangt hiervan een afschrift.
12. De onderzoeksfunctionaris kan alle documenten inzien en opvragen die hij voor het doen van het onderzoek redelijkerwijs nodig acht en is bevoegd inlichtingen te vragen, die volledig naar waarheid verstrekt moeten worden.
13. De onderzoeksfunctionaris stelt na afloop van het onderzoek binnen maximaal twee maanden een concept onderzoeksrapport op. De melder en Brabant Water kunnen daarop gedurende een termijn van twee weken schriftelijk commentaar geven, tenzij daartegen ernstige bezwaren bestaan.
14. De onderzoeksfunctionaris stelt vervolgens het onderzoeksrapport vast en stuurt de melder en Brabant Water een afschrift daarvan, tenzij daartegen ernstige bezwaren bestaan.
15. Als de melder in reactie op het onderzoeksrapport of het standpunt van Brabant Water onderbouwd aangeeft dat het vermoeden van een misstand niet daadwerkelijk of niet deugdelijk is onderzocht of dat in het onderzoeksrapport of het standpunt van Brabant Water sprake is van wezenlijke onjuistheden, reageert Brabant Water hier inhoudelijk op en stelt Brabant Water zo nodig een nieuw of aanvullend onderzoek in.
16. Bedrijfsgeheimen die in het kader van de melding worden ontvangen mogen niet voor andere doeleinden mogen worden gebruikt dan voor de opvolging van de melding.

Artikel 5 Externe melding

1. Een natuurlijk persoon kan zowel in plaats van als na een interne melding een externe melding doen van een vermoeden van een misstand.
2. De externe melding kan gedaan worden bij de bevoegde autoriteit. Bevoegde autoriteiten zijn:
  - a. de Autoriteit Consument en Markt (ACM);
  - b. de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
  - c. de Autoriteit persoonsgegevens (AP);
  - d. De Nederlandsche Bank N.V. (DNB);
  - e. het Huis voor Klokkenluiders;
  - f. de Inspectie gezondheidszorg en jeugd (IGJ);
  - g. de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa);
  - h. de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS); en
  - i. bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling aangewezen organisaties en bestuursorganen, of onderdelen daarvan (ILT).
3. Voor de wijze waarop de externe melding kan worden gedaan wordt verwezen naar de websites van de bevoegde autoriteiten.
4. In ieder geval kan de melding plaatsvinden:
  - a. schriftelijk;
  - b. mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem; of
  - c. op verzoek van de melder binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek.
5. Hoewel het niet verplicht is om eerst intern te melden, benadrukt Brabant Water dat een interne melding bij Brabant Water de voorkeur heeft. Van de melder mag in dit verband verlangd worden rekening te houden met het belang van Brabant Water bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van de (externe) melding.

Artikel 6 Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder

1. Alle personen die bij de behandeling van een interne melding betrokken zijn maken de identiteit van de melder niet bekend, tenzij op uitdrukkelijk en schriftelijk verzoek van de melder, en gaan met de informatie over de melding vertrouwelijk om.
2. Als de melder aan de sectordirecteur geen toestemming heeft gegeven om zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de sectordirecteur en stuurt de sectordirecteur dit onverwijld door aan de melder.
3. Als een wettelijk voorschrift in het kader van onderzoek door een bevoegde autoriteit of een gerechtelijke procedure tot mededeling van de identiteit van de melder verplicht, wordt de melder daarvan vooraf in kennis gesteld, tenzij die informatie het onderzoek of de gerechtelijke procedure in gevaar zou kunnen brengen. In geval van bekendmaking ontvangt de melder een schriftelijke toelichting met de redenen voor de bekendmaking.

Artikel 7 Bescherming van de melder tegen benadeling

1. Brabant Water zal de melder tijdens en na de behandeling van een melding niet benadelen en erop toezien dat de melder door zijn werknemers niet benadeeld wordt in verband met een melding van een vermoeden van een misstand bij Brabant Water of een bevoegde autoriteit, onder de voorwaarde dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van de melding juist is.
2. Brabant Water zal de melder ook niet benadelen en erop toezien dat de melder door zijn werknemers niet benadeeld wordt in verband met het openbaar maken van een vermoeden van een misstand onder de voorwaarde dat:
  - a. de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van de openbaarmaking juist is;
  - b. de melder voorafgaand aan de openbaarmaking een melding heeft gedaan bij Brabant Water en/of een bevoegde autoriteit;
  - c. de melder op basis van de door hem ontvangen informatie redelijke gronden heeft om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft.
3. Brabant Water zal de melder ook niet benadelen in verband met het openbaar maken van een vermoeden van een misstand onder de voorwaarde bedoeld in lid 3 onder a hierboven, en de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat:
  - a. de misstand een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang;
  - b. een risico bestaat op benadeling bij melding aan een bevoegde autoriteit of een andere bevoegde instantie, of
  - c. het niet waarschijnlijk is dat de misstand doeltreffend wordt verholpen.

Artikel 8 Bescherming van andere betrokkenen tegen benadeling

1. Brabant Water zal de sectordirecteur, de onderzoeksfunctionaris, degene die de melder bijstaat en betrokken derden niet benadelen vanwege het uitoefenen van de in deze Regeling beschreven taken.
2. Brabant Water zal degene die wordt gehoord door de onderzoeksfunctionaris niet benadelen in verband met het afleggen van een verklaring of in verband met het verstrekken van gegevens die van belang zijn voor het onderzoek.

Artikel 9 Melding over benadeling en onzorgvuldige procedure

1. Als de melder van mening is dat hij is benadeeld door een melding, kan hij zich tot een vertrouwenspersoon of de sectordirecteur HRM wenden. Met de melder wordt vervolgens besproken welke maatregelen genomen kunnen worden om de benadeling, indien die zich daadwerkelijk voordoet, tegen te gaan.
2. In plaats daarvan of daarnaast kan de melder zich direct tot het Huis voor Klokkeluiders wenden en de afdeling Onderzoek vragen om een onderzoek in te stellen naar de manier waarop Brabant Water zich jegens melder heeft gedragen naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand.
3. Voor de wijze waarop de hierboven genoemde externe melding kan worden gedaan wordt verwezen naar de website van het Huis voor Klokkeluiders.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Deze Regeling treedt in werking op 1 september 2023. De meest actuele versie komt steeds op intranet te staan. In geval van wijziging van de Regeling zullen alle werknemers daarover worden bericht via e-mail.
2. Waar de Regeling onjuistheden bevat of in bepaalde situaties niet voorziet geldt het bepaalde in de Wet bescherming Klokkeluiders. Mocht een bepaling niet duidelijk zijn of de Regeling niet voorzien in een bepaalde situatie, dan kan de betrokkene dat bij HRM kenbaar maken.
3. Op deze Regeling is Nederlands recht van toepassing.

Toelichting regeling

Algemeen

Medewerkers die een specifieke zorg willen uiten, worden uitgenodigd om te trachten de zaak op te lossen via de bestaande procedures en de zaak eerst te bespreken met hun leidinggevenden.

Artikel 1 Definities

De definitie van misstand betreft feiten of situaties waarbij een maatschappelijk belang in het geding is dan wel kan komen en die binnen de invloedssfeer van de werkgever voorkomen. De stap om een melding extern bekend te maken vergt een zorgvuldige afweging. Niet alleen dient er een maatschappelijk belang in het geding te zijn, maar ook een zekere mate van ernst van het feit of de situatie dient een rol te spelen. De ernst hangt mede af van de omstandigheden van het geval. Het aan de orde stellen van een misstand moet proportioneel zijn.

Artikel 2 Interne melding

Aangezien het bedrijf de mogelijkheid moet hebben om eerst zelf orde op zaken te stellen, mag van een goed werknemer verwacht worden dat hij de misstand eerst intern aan de orde stelt. Slechts in uitzonderingsgevallen kan hij hiervan afwijken (zie artikel 6, lid 2).

De interne melding moet gedaan kunnen worden bij een willekeurige meerdere die voor de vermoede misstand enige verantwoordelijkheid draagt. Een eerste melding bij de direct leidinggevende ligt voor de hand, maar melding op het hoogste niveau moet ook kunnen, afhankelijk van de aard en omvang van de vermoede misstand en kring van betrokkenen. Belangrijk in deze procedure is dat duidelijk is bij wie de interne melding gedaan moet worden en dat hiermee vervolgens adequaat wordt omgegaan. Ook het terstond informeren van de directie is aan de orde. De veiligheid om een melding te doen wordt bewerkstelligd door niet alleen de melding vertrouwelijk te behandelen, maar dat ook de naam van de melder voor zover mogelijk ongenoemd blijft.

Artikel 3 Standpunt

De melder mag binnen een redelijk termijn verwachten uitsluitsel te krijgen wat met zijn melding wordt gedaan en of, en zo ja welke maatregelen zijn / worden getroffen. Een periode van twee maanden zal meestal voldoende moeten zijn voor een eerste onderzoek. Indien nodig dan kan deze termijn verlengd worden.

Artikel 4 en 5 Intern melding aan RvC

Er zijn situaties denkbaar waarbij een melder zich (direct) kan richten tot de voorzitter van de Raad van Commissarissen. Deze worden concreet benoemd in het artikel. Dit biedt de melder een laatste mogelijkheid om het bedrijf de gelegenheid te bieden om de in zijn ogen (gedeeltelijk) voortdurende misstand te corrigeren, alvorens een stap naar externe bekendmaking te zetten. Voor het bedrijf is de behandeling door de voorzitter van de RvC een extra zorgvuldigheidsdrempel alvorens extern melding gedaan kan worden.

Artikel 6 Externe melding

In alle gevallen geldt dat het vermoeden van de medewerker op redelijke gronden gebaseerd moet zijn. Naarmate de mogelijkheid van schade voor de werkgever als gevolg van een eventuele externe melding groter wordt, dient dat vermoeden sterker te zijn. Bovendien geldt steeds dat een maatschappelijk belang in het geding moet zijn dat zwaarder weegt dan het belang van het bedrijf bij geheimhouding. Een potentiële klokkenluider moet dus goed afwegen of er voldoende aanwijzingen

zijn voor de aard en ernst van de misstand alvorens hij daadwerkelijk extern de klok luidt. Hij moet met andere woorden, in redelijkheid kunnen menen dat het maatschappelijk belang de bekendmaking noodzakelijk maakt. Slechts in de benoemde uitzonderingsgevallen is het toegestaan om tot externe bekendmaking van de misstand over te gaan.

Als de werknemer extern meldt, mag van hem worden verlangd dat hij de meest in aanmerking komende instanties benadert. Daarbij moet hij enerzijds rekening houden met de effectiviteit waarmee die instantie kan ingrijpen, in staat zal zijn om de misstand op te heffen of te helpen opheffen. Anderzijds moet hij rekening houden met het belang van de werkgever bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. Het ligt dus voor de hand dat een externe melding in de regel allereerst wordt gedaan bij de bevoegde instanties en niet bij de media. Naarmate een misstand ernstiger is, de risico's voor bepaalde bevolkingsgroepen groter zijn en/of de misstand ondanks herhaalde meldingen nog voortduurt, is het inlichten van de media eerder rechtvaardig te oordelen. Het is duidelijk dat de klokkenluider niet eenvoudig aannemelijk zal kunnen maken dat de gang naar de media noodzakelijk is om de misstand op te heffen of herhaling te voorkomen.

Artikel 8 Raadsman

Het kan voorkomen dat een medewerker die een misstand vermoedt of constateert behoefte heeft om hierover in vertrouwen te kunnen spreken en om raad te vragen. De regeling biedt deze mogelijkheid, waarbij deze raadsman ook gebonden is aan het vertrouwelijke karakter van de raadpleging.

Artikel 9 Rechtsbescherming

De zorgvuldig handelende (potentiële) klokkenluider verdient bescherming. De eisen van zorgvuldigheid, die aan zijn handelen worden gesteld, zijn verwerkt in de regeling. Dit brengt mee dat een (potentiële) klokkenluider die volgens een op deze bouwstenen gebaseerde procedure vermoedens van misstanden aan de orde stelt zich als een goed werknemer gedraagt en derhalve rechtsbescherming verdient. Die bescherming houdt in dat hij op geen enkele wijze wegens de melding van een vermoeden van een misstand mag worden benadeeld in zijn positie in de onderneming. De (potentiële) klokkenluider die in afwijking van de procedure vermoedens van misstanden aan de orde stelt, zal aannemelijk moeten maken dat hij goede gronden had om van de procedure af te wijken.

Ten slotte

Brabant Water gaat ervan uit dat de medewerkers hun zorgen te goeder trouw zullen uiten. De regeling is niet bedoeld voor persoonlijke klachten. Evenmin is de regeling bedoeld voor werknemers die uit zijn op persoonlijk gewin of die anderszins niet te goeder trouw handelen. Het is niet aanvaardbaar dat een medewerker opzettelijk een melding doet waarvan hij weet of redelijkerwijs kan weten dat die onjuist is of op een onjuiste wijze gebruik maakt van de procedure. Deze meldingen zullen gevolgen hebben voor de medewerker (toepassing sanctiebeleid dan wel beëindiging van het arbeidscontract).